

Daguerrotypie aneb revoluční zachycení okamžiku

Marie Vestenická, MFF UK v Praze

Mezitím co se většina Pařížanů v roce 1838 snažila vymanit z ranního shonu ulice Boulevard du Temple, průkopník fotografie Louis Daguerre si ho přál zvěčnit. Kdybychom se však podívali na jeho finální záběr, zdálo by se, že pozastavený čas vykreslil Paříž jako město duchů. Na jedné z prvních fotografií zbyly jen dvě záhadné postavy v podivné poloze.

Zmizení obyvatel města souviselo s Daguerrovým fotografickým procesem. Technika založená na použití měděné desky pokryté tenkým filmem stříbra, který je fotosenzitivní při kontaktu s parami jódu. Takto získaná fotografie byla samozřejmě stále velmi křehká a vyžadovala, aby se objekty delší dobu nehýbaly, což vysvětluje až téměř přízračně opuštěnou pařížskou ulici. Možná to tak nevypadá, ale daguerrotypie, pojmenovaná po svém vynálezci, byla naprosto revoluční ve srovnání s předešlými fotografickými procesy, které na zachycení reality potřebovaly rozmezí několika hodin.

Není proto překvapivé, že daguerrotypie, přešla v následujících letech v daguerro-typománii. Lidé čekali v nekonečných frontách, aby mohli spatřit svůj portrét. Ovšem ne všichni přijali tento objev s otevřenou náručí, jeden z francouzských básníků Charles Baudelaire nadšení veřejnosti popsal slovy: „Od té chvíle se společnost hrnula jednotně jako Narcis, aby mohla rozjímat o svém triviálním obrazu na kovu.“ Pokrok mívá vždy příznivce a odpůrce, ale jen stěží se dá zastavit.

Když v lednu 1839 ve francouzské akademii věd fyzik François Arago s nadšením hovořil o možném využití daguerrotypie ve vědecké práci, vyvolal tím daguerrotypománii i ve vyspělém světě. Jiskřička slavného proslovu zažehla zájem také v našich zemích. Proces oslovil například Tepelské premonstráty, ba i potenciálně prvního plzeňského fotografa Josefa Františka Smetanu.

